

genblad en het doen van onderzoek. Hierna gaat de spreker uitvoerig in op de wijze waarop onderzoek gestalte kan krijgen: directe waarneming van dieren (weinig), sporen, wissels, keutels, haren, verkeersslachtoffers, enz. Enkele voorbeelden werden nader uitgewerkt.

Vijf jaar geleden werd in Echt een bunker afgesloten. Hierin huizen 15-20 Grootoorvleermuizen. Elke week wordt gecontroleerd waar de dieren zitten. Doordat er nogal wat hoekjes en gaatjes (later gemaakt) zijn en sommige gangen droog en andere weer vochtig zijn, zijn er nogal wat micro-klimatologische verschillen in de gangen. De invloed hiervan op de plaatsen waar de dieren zich ophouden is nog niet duidelijk.

De aangebrachte gaten lijken echter in een duidelijke behoefte te voorzien. Ander onderzoek aan vleermuizen vindt plaats op kerkzolders. Het localiseren van individuen stuit hier - door de hoogte van de ruimten - vaak op problemen. Ook hier moet men zich soms behelpen met sporen als keutelplaatsen en (al of niet door besputting in verband met boktorbestrijding) overleden exemplaren.

In de afgelopen jaren is ook nogal wat onderzoek gedaan aan Hamsters. Hierbij werden met name Hamsterburchten bestudeerd, onder meer door ze uit te graven. Gebleken is ook,

dat Hamsters meerdere burchten kunnen benutten. Hierdoor zouden gegevens met betrekking tot de aantallen voorkomende Hamsters wel eens te hoog kunnen zijn ingeschat.

Ten aanzien van de Visotter werd opgemerkt, dat er in Limburg op één plaats nog een populatie van maximaal 5-10 exemplaren voorkomt. Deze plek wordt echter door ontgrinding bedreigd.

In het Meijnweggebied komt een populatie Wilde zwijnen voor, die opgevat kan worden als de enige echte wilde Wilde zwijnen-populatie van Nederland. De omvang van deze populatie is onbekend (en wordt echter wel op gejaagd!). Dit jaar wordt voor het eerst onderzoek gedaan aan deze populatie door het Rijksinstituut voor Natuurbeheer.

Als 'indringers' in de Nederlandse fauna werden genoemd de Wasbeer, de Wasbeerhond en mogelijk het Stinkdier.

De Wasbeer is in 1934 uitgezet in Duitsland (4 exemplaren), de populatie omvat daar inmiddels een en half miljoen exemplaren. Vanaf 1970 worden ze ook in Limburg waargenomen. Het is een slim nachtdier, je ziet ze bijna nooit. Binnenkort worden ook waarnemingen op de westoever van de Maas verwacht; er is al een verkeersslachtoffer op de Kennedybrug te Maastricht gevonden.

De Wasbeerhond is in Duitsland al op korte afstand van de Nederlandse grens waargenomen. Het is niet onaanneemelijk, dat deze soort inmiddels al in Limburg voorkomt.

Stinkdieren worden door Amerikaanse militairen in Duitsland (ontdaan van stinkklieren) als huisdieren gehouden. Inmiddels ontstaan reeds verwilderde populaties, die zich snel kunnen uitbreiden.

Naast bovengenoemde dieren passeerden nog een groot aantal anderen de revue. Veel van de waarnemingen van de afgelopen jaren zijn opgenomen in het onlangs gepubliceerde verslag van de Zoogdierenwerkgroep (zie binnenzijde achteromslag).

Om ongeveer half elf kon de Voorzitter een interessante avond afsluiten.

Erratum

In het tweede deel van het artikel over de herpetofauna van de vallei van de Zwarte Beek en omliggende heidegebieden (Natuurhist. Maandbl. 75 (8): 124-134) van de hand van Joël Burny is op bladzijde 129 een storende fout geslopen.

In de eerste kolom is op de 10e regel van onderen sprake van *volwassen* Middelste Groene kikkers. Dit moet zijn: *onvolwassen*.

Wim Ganzevles verlaat het Genootschap

In de tijd dat de paddestoelen weer als paddestoelen uit de grond rijzen, de bladeren van de bomen dwarrelen, de vogels zuidwaarts trekken, in die tijd zoekt Wim Ganzevles ander werk. En na zo'n acht Genootschaps-jaren heeft Wim ander werk gevonden. De meesten kennen Wim van de "Vo-

gels in Limburg". Velen kennen Wim "in Vogelvlucht".

Je hoorde, je las dat hij er was en ook weer niet. Wim werkte stilletjes, principieel, deed alles of niets, en heeft zo veel méér werk gedaan dan menig een zou vermoeden.

Nu richt hij zich op ander werk, niet meer voor ons Genootschap, maar wel met wederzijds goede herinneringen.

Namens de vereniging, bedankt Wim! Veel succes!

Freek van Westreenen